

GREEK ORTHODOX ARCHDIOCESE OF AMERICA

ARCHEPISCOPAL ENCYCLICAL

Prot. No. 161/2022

Archebiscopal Encyclical on the Day of Mourning for Hagia Sophia

July 24, 2022

Unto the Most Reverend and Right Reverend Hierarchs, Pious Priests and Deacons, the Monks and Nuns, Presidents and Members of Parish Councils, Honorable Archons of the Ecumenical Patriarchate, Members of Leadership 100, the Day and Afternoon Schools, Philoptochos Societies, the Youth, Greek Orthodox Organizations, and the entirety of the Christ-named Plenitude of the Holy Archdiocese of America:

*“We did not know whether we were on heaven or on earth.”
(Ambassadors from Kyivan Rus’ upon visiting Hagia Sophia in 987)*

My Beloved Sisters and Brothers in Christ,

There is a reason why the Embassy from Prince Volodymyr of Kyiv were transported within their souls those many centuries ago, and described their feelings by echoing the words of Saint Paul narrating one of his own experiences: “whether in the body or out of the body, I know not; God knows.” (II Corinthians 12:3)

The worship and adoration of God within the Great Church of Holy Wisdom, our *Ἁγία Σοφία*, were a moment of transfiguration equal to that which was upon the Holy Mountain of Tabor, where the Apostles said: “Lord, it is good for us to be here” (Matthew 17:4). But those Ambassadors did not linger within that Sacred Precinct; instead, they returned to their Prince. And the rest of this history unfolded as we all know. The Slavic People received Baptism and transformed their own civilization by the Holy Orthodox Faith.

Today, our precious Hagia Sophia, which was seized without cause, still inspires the souls of those who seek the unalloyed Faith of the Orthodox. While we mourn the captivity of the Great Church, we hold out hope for a return to at least the status quo ante, when the museum context could still reveal the glories of Byzantium that are now hidden by an alien purpose.

We also mourn over the great destruction wrought in Ukraine by an unjust and truly unnecessary war by Russia. For these two nations are all children of the Great Church, and their Baptism was inspired by the beauty of Hagia Sophia. Let us pray that Her comeliness, reflected in the ongoing spiritual ministry of the Ecumenical Patriarchate of Constantinople, will arouse the same love for Christ and His Holy Church that peacefully brought about the conversion of their ancestors.

Let us pray that Her beauty will be not covered forever, but instead revealed for all the world to see. And perhaps, the wonder of those Ambassadors of Prince Volodymyr may once again overwhelm those Children of Rus' who turn away from the truth of God, that they may yet behold the light of Heaven that can restore their land and their souls.

With paternal blessings and love in Christ,

† ELPIDOPHOROS
Archbishop of America

ΙΕΡΑ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

Αριθμ. Πρωτ. 161/2022

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΜΝΗΜΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ

24 Ιουλίου 2022

Πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους καὶ Θεοφιλεστάτους Ἀρχιερεῖς, τοὺς Εὐλαβεστάτους Ἱερεῖς καὶ Διακόνους, τοὺς Μοναχοὺς καὶ τὶς Μοναχές, τοὺς Προέδρους καὶ τὰ Μέλη τῶν Κοινοτικῶν Συμβουλίων, τοὺς Ἐντιμολογιωτάτους Ἄρχοντες τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τὰ μέλη τῆς Ἡγεσίας τῶν 100, τὰ Ἡμερήσια καὶ Ἀπογευματινὰ Σχολεῖα, τὶς Φιλοπτώχους Ἀδελφότητες, τὴ Νεολαία, τὶς Ἑλληνορθόδοξες Ὄργανώσεις καὶ ὁλόκληρο τὸ Χριστεπώνυμο πλήρωμα τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς.

«Δὲν γνωρίζαμε ἂν βρισκόμασταν στὸν οὐρανὸ ἢ στὴ γῆ.»

(Οἱ ἀπεσταλμένοι ἀπὸ τοὺς Ρῶς τοῦ Κιέβου
κατὰ τὴν ἐπίσκεψή τους στὴν Ἁγία Σοφία τὸ 987.)

Προσφιλεῖς ἀδελφοὶ καὶ ἀδελφές ἐν Χριστῷ,

Ὑπάρχει συγκεκριμένος λόγος γιὰ τὸν ὁποῖον οἱ ψυχές τῶν ἀπεσταλμένων τοῦ ἡγεμόνα Βλαδιμήρου τοῦ Κιέβου σαγηνεύτηκαν σὲ τέτοιο βαθμὸ καὶ οἱ ἴδιοι περιέγραψαν ὅσα ἔνωσαν, χρησιμοποιώντας τὰ λόγια τοῦ Ἀποστόλου Παύλου ἀπὸ μία δική του πνευματικὴ ἐμπειρία: «εἴτε ἐν σώματι εἴτε ἐκτὸς τοῦ σώματος οὐκ οἶδα, ὁ Θεὸς οἶδεν» (Β' Κορ. 12, 3).

Ἡ λατρεία τοῦ Θεοῦ μέσα στὴ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἁγίας Σοφίας, στὴν Ἁγία Σοφία μας, ἦταν μία ἐμπειρία μεταμόρφωσης, παρόμοια μὲ ἐκείνη στὸ ὄρος Θαβώρ, ὅπου οἱ μαθητὲς παραδέχθηκαν: «Κύριε, καλὸν ἔστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι» (Ματθ. 17, 4). Ὡστόσο,

ἐκεῖνοι οἱ ἀπεσταλμένοι δὲν παρέμειναν ἐντὸς τοῦ Ἱεροῦ Περιβόλου. Ἀντιθέτως, ἐπέστρεψαν στὸν ἡγεμόνα τους καὶ ἡ ἱστορία ἐκτυλίχθηκε ὅπως ὅλοι γνωρίζουμε. Οἱ σλάβοι ἔλαβαν τὸ βάπτισμα καὶ μεταμόρφωσαν τὸν πολιτισμὸ τους μὲ τὴν ἁγία ὀρθόδοξη πίστη.

Στις μέρες μας, ἡ πολύτιμη Ἁγία Σοφία μας, ἡ ὁποία καταλήφθηκε ἀναίτια, ἐξακολουθεῖ νὰ ἐμπνέει ὅλες ἐκεῖνες τὶς ψυχές πού ἀναζητοῦν τὴν ἀνόθευτη ὀρθόδοξη πίστη. Θρηνοῦμε γιὰ τὴν αἰχμαλωσία τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, ἐνῶ ταυτόχρονα διατηροῦμε τὴν ἐλπίδα γιὰ τὴν ἐπιστροφή τουλάχιστον στὸ προηγούμενο καθεστῶς, ὅταν τὸ μουσειακὸ περιβάλλον τῆς Ἁγίας Σοφίας μποροῦσε ἀκόμη νὰ ἀποκαλύψει τὴ δόξα τοῦ Βυζαντίου, ἡ ὁποία τώρα εἶναι κρυμμένη γιὰ ἀλλότριους σκοπούς.

Θρηνοῦμε, ἐπίσης, γιὰ τὴ μεγάλη καταστροφή πού προκλήθηκε στὴν Οὐκρανία ἀπὸ τὸν ἄδικο καὶ παράλογο πόλεμο τῆς Ρωσίας. Αὐτὰ τὰ δύο ἔθνη εἶναι τέκνα τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ ἡ ὁμορφιά τῆς Ἁγίας Σοφίας ἦταν ἐκεῖνη πού ἐνέπνευσε τὸ βάπτισμά τους. Ἄς προσευχηθοῦμε τὸ κάλλος της, πού ἀντικατοπτρίζεται στὴν πνευματικὴ διακονία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, νὰ προκαλέσει τὴν ἴδια ἀγάπη πρὸς τὸν Χριστὸ καὶ τὴν Ἁγία Ἐκκλησία του, ἡ ὁποία προκάλεσε τὴν εἰρηνικὴ μεταστροφή τῶν προγόνων τους.

Ἄς προσευχηθοῦμε ἡ ὁμορφιά της νὰ μὴ καλυφθεῖ γιὰ πάντα, ἀλλὰ νὰ ἀποκαλυφθεῖ, γιὰ νὰ τὴ θαυμάζει ὅλος ὁ κόσμος. Καὶ ἴσως τότε τὸ θαῦμα ἐκεῖνο πού συνέβη στοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ ἡγεμόνα Βλαδิมήρου νὰ κατακλύσει πάλι τὶς καρδιές τῶν τέκνων τῶν Ρώσ, τὰ ὁποία ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὴν ἀλήθεια τοῦ Θεοῦ, ὥστε νὰ ἀντικρῦσουν τὸ φῶς τοῦ οὐρανοῦ πού μπορεῖ νὰ ἀποκαταστήσει τόσο τὴ γῆ ὅσο καὶ τὶς ψυχές τους.

Μετὰ τῆς πατρικῆς ἐν Κυρίῳ Ἰησοῦ Χριστῷ ἀγάπης,

† ὁ Ἀμερικῆς Ἐλπιδοφόρος

† ὁ Ἀμερικῆς Ἐλπιδοφόρος